

GALA ABSOLVENȚILOR, CRAIOVA

Daria DIMIU

Gala din Bănie

Ajuns la a șasea serie de absolvenți, Departamentul de Artă Teatrală al Universității din Craiova a organizat prima ediție a unei Gale intitulată „**Vreau să fiu actor!**” în care studenții anului III – ultimul în actuala formulă de reglementare a învățământului superior – să poată fi văzuți de către directori de teatre, regizori, critici etc.

Tinerii actori de la clasa lect. drd. Alexandru Boureanu, asoc. Adrian Andone au putut fi văzuți în patru reprezentații: două cu *Povești de familie* de Biljana Srbljanovic (deși doar interpretul lui Voin diferea în cele două distribuții), *Cameristele* de Jean Genet, *Țara lui Gufi* de Matei Vișniec și un spectacol de dans intitulat *Shakespeare Love*.

În *Povești de familie*, autoarea își deghizează amăreala patriotică sub forma unui joc de copii, cheie de prezentare care subliniază gravitatea lucrurilor, universal acceptat fiindcă zisele și faptele celor mici exprimă adevărul. Frust. Cu puritate și cruzime.

Seriozitatea jocului personajelor este uneori întreruptă de accese ale vârstei reale, gen „nu mă mai joc” sau „tatăl meu o să-l bată pe tatăl tău”. Spațiul se delimitează sub ochii spectatorilor, prin trasarea cu cretă a unui modest apartament, unde chiar și proporțiile sunt puerile: camera fiului e cât dormitorul părinților și bucătăria împreună.

Interpretat de Mihaela Gaicu, rolul Nadejdei (mut în text) de copil îndepărtat de alții de-o seamă ca ea – beneficiază la început, prin voința regizorală, de replici croite din didascalii, abia ulterior plonjând în tăcere. Întrebarea lui Andrei („tu ai avut refugiați?”) urmată de tăcerea ei îngrozită pare să arate că ar fi ea însăși refugiată, ceea ce justifică și susține relația ei cu fiecare partener, modul pătimaș și totodată submisiv de a intra în jocul unor copii necunoscuți, acceptul ei necondiționat de a se da drept câine în cea mai fidelă copie a unui trai normal.

În rolul *mamei Milena*, Anca Țecu redă conștiințioasă ceea ce personajul va fi văzut în viața reală a unei familii obișnuite, într-o societate bântuită de frică și închistată în patriarhalism, dar nu are o opțiune personală tranșantă privind soarta personajului.

Cu numai un an mai mare în lista de personaje, *Voin* îi repetă ca părinte copilului Andrei regulile importante ale vieții: în domeniul casnic, bărbații sunt superiori femeilor, iar în societate nimeni, niciodată nu trebuie să arate nicicui că ar gândi. Nimic. Diferențele sunt lesne sesizabile în rolul celor doi tați. Plecând de la linia machistă evidentă în text, Bogdan Vulpe accentuează distanțarea, indiferența manifestată de capul familiei, iar în secvența petrecută în dormitorul matrimonial, insistența cu care își atinge soția pe punctul de a adormi pentru a-i smulge informații despre manifestarea de peste zi converge cu mărturia lui de delator. Mihail Logofătu însă alege conturarea unui *Voin* interiorizat, aplecat spre intelectualitate, parcă victimizat în rolul de soț și tată, astfel încât relația lui cu *Milena* și cu *Andrei* are mereu aspectul unei îndatoriri asumate de nevoie.

Ruxandra Chelaru a găsit formula ideală pentru a reda un Andrei credibil. Energică și sensibilă, actrița se concentrează pe rebeliunea personajului, redând-o gradat, de la inițiala răsturnare a farfuriei cu ciorbă până la plecarea definitivă din țară. Uciderea repetată a părinților (cu pistolul, cu canistra de benzină în timp ce dormeau) petrecută la nivel mental, și masturbarea urmată de violarea Nadejdei provin din aceeași răzvrătire profundă față de realitate.

În **Cameristele**, scenografia spre kitsch dăunează intenționalității dramatice: multitudinea de rochii și flori din text fiind concretizată pe fundal, replicilor le pălește fiorul simbolic. Cele două angajate joacă teatru față de stăpână, dar și una față de alta. Din punct de vedere actoricesc, sacrificiul lui Claire este nejustificat: nu reiese dacă ea recade în tendința de impersonare sau vrea să scape (de soră, de existența anostă...?), dacă e un act lucid sau nu.

Ca soră mai mare, Solange are aparența de a se supune jocului inventat de mezină, dar de fapt îi dictează regulile. Mimica și gesturile reținute, strania luminozitate pasageră de pe chip și schimbarea abia perceptibilă a timbrului vocii redau cu subtilitate pendularea între condiția reală de „bună la toate” și cea visată. Oscilând permanent între judecata limpede și imaginația dezlănțuită, Daniela Ionescu își plasează personajul în galeria dedublărilor, reușind prin aceasta să surmonteze spinoasa problemă a mobilului crimei.

În **Țara lui Gufi** nu există culori, nici vază să le discearnă. Ochii sunt pentru lacrimi. Atât la om, cât și la animale. La intrarea spectatorilor, actori lungiți aparent aleatoriu în spațiul de joc fac vocalize și exerciții de dicție, apoi prind să numere în cor, din ce în ce mai tare. Lumina în scenă e scăzută, în sală domnește un întuneric adânc. Cinci paturi metalice scorojite formează decorul unic. În prima parte a spectacolului, ele alcătuiesc prin suprapunere și alăturare un turn, trimițând cu gândul la ideea de reclusiune. Ulterior, cadrul se lărgeste cât pentru a permite desfășurarea unui cearșaf pe care să apară ca în teatrul de umbre siluetele deșirate, anemice și ridicole ale pețitorilor. Repetarea replicii mucalit-nazalizate „Ta-a-ta o ză-â-â-âs” smulge de fiecare dată hohote de râs.

Alexandru Calangiu construiește un *Gufi* simpatic, cu părul vâlvoi și burta hiperumflată – de râs și de gogoși, cum reiese. Evoluția lui se diferențiază pe parcurs, amplasarea și poziția i se schimbă, inducând treptat senzația că decizia îi scapă printre degete până la a nu-i mai aparține. De unde la început domina clar prin statura impunătoare, mereu în centrul acțiunii din turnul închipuit de scheletele metalice, de la un moment dat, locul lui e din ce în ce mai lateral, ajungând ca în scena finală să fie văzut culcat sub unul dintre paturi, ca și când tăblia acestuia ar reprezenta unica ascunzătoare posibilă în fața unui eșafodaj pe cale să se dezmembreze.

Candoarea și minuția dovedite de Ada Ștef în *Iola* contrastează cu forța și impetuozitatea cu care condimentase rolul Doamnei din *Cameristele*. Entuziasmată că ar exista ceva numit vază pe care ea nu are cum îl pricepe, Iola avansează spre cunoaștere cu mijloacele de care dispune. Cu privirea fixă și opacă, uneori legănându-se încetitor din șale și/sau jucându-se neglijentă cu șortul cenușiu, ea este cea care, asimilând tactil caracteristicile culorilor, ajunge să-i spună ritos văzătorului „tu nu vezi bine!” și să descopere mii de nuanțe sub tencuiala și pardoseala palatului.

În dublu rol, Radu Lupu apare cocoșat de ani, cu voce tremurândă și gângav în rolul lui *Macabril*, profund, cu accente de blazare în juma'-de-văzătorul *Lulu*.

Spectacolul de teatru-dans **Shakespeare Love** realizat de Laurențiu Nicu îi pune în valoare pe toți cei zece absolvenți. Alcătuit din secvențe din *Romeo și*

Julieta, Îmblânzirea scorpiei și Hamlet și bine articulat, el pune accent pe logica și poezia mișcării, arată că magia cuvântului trebuie dublată sau poate fi chiar înlocuită de noblețea și de substanța gestului.

În după-amiaza celei de-a doua zile, programat fiind examenul de actorie al anului I (clasa conf. dr. Smaragda Mărginean, prof. dr. Remus Mărginean, lector drd. Gabriel Marcu, asociat drd. Hariclea Rădescu) a reieșit din fragmentele prezentate că propoziția aleasă ca titlu al galei destinate anului terminal corespunde unei realități susținute încă de la începutul facultății prin muncă și pasiune. S-au remarcat: Florin Paraschivu – în rolul Vulpașin din *Domnișoara Nastasia* de G.M. Zamfirescu (deși nu prea convingea că șapte mahalale ar tremura de frica lui) și în Tonino din *Îndrăgostiții* de Goldoni; Laurențiu Tudor – în compoziția migălită *Regele* (din *Infanta moartă*); Cătălin Vieru – Turcul (din *A treia țeapă* de Marin Sorescu), impecabil în costumul gris fer și impasibil în misiunea și discursul legate de haraci, peșcheș și supunere.

Închiderea Galei „Vreau să fiu actor!” s-a concretizat într-o discuție liberă între proaspeții actori, invitați și profesori. Vădit impresionați de talentul și pasiunea de care tinerii absolvenți dăduseră dovadă, Dan Țopa (directorul Teatrului pentru Copii și Tineret „Mihai Popescu” din Târgoviște), Adrian Roman (directorul Teatrului „Anton Pann” din Râmnicu Vâlcea) și Nicolae Vicol (directorul artistic al Teatrului „Ion D.Sârbu” din Petroșani) s-au arătat interesați de angajarea lor, chiar *in corpore* dacă va fi posibil.

GALA ABSOLVENȚILOR, CLUJ-NAPOCA

Iosif HERȚEA

GAUDEAMUS! ... dar după? ...

Între 9–15 iunie a.c. a avut loc la Cluj evenimentul intitulat **GALACTORIA – 2008**. Citez dintr-un pliant: „Înființată în 2004 de către prof. Miklos Bács, GALACTORIA este un festival de teatru ce are ca scop inserarea cât mai multor studenți din anii terminali ai Facultății de Teatru și Televiziune în mediul teatral românesc și european [...] prin promovarea creațiilor acestora și dinamizarea politicilor culturale defectuoase în privința oportunităților de *carieră* (s.n.) a tinerilor absolvenți [...], prezentarea producțiilor în fața potențialilor angajatori – directori de teatru, regizori, reprezentanți mass-media”.

Organizarea. Excelentă, de la caietul-program, la punctualitatea și ritmul de programare a activităților, pe potriva calității acestora.

În fiecare înainte-de-masă: câte un atelier sau conferință, precum atelierul de Teatru-sport al prof. Dragoș Musaclu, colocviul condus de d-na Marina Constantinescu pe tema *Improvizației în unele stiluri regizorale teatrale*, conferința și atelierul prof. univ. dr. David Kipper de la Roosevelt University S.U.A (discipol al faimosului părinte al psihodramei, Jacob Levi-Moreno, născut la București în 1889 și emigrat în S.U.A). Acesta din urmă a avut o semnificație aparte în contextul Festivalului, întrucât L. Pirandello și J. Levi-Moreno au fost principalele surse ale strategiei de formare a actorului pentru catedra prof. M. Bács, a cărui teză de